

Overdracht regionale taken opvang Oekraïense Ontheemden van veiligheidsregio naar regionaal samenwerkingsverband bij Gemeente Den Haag

Toelichting

Aanleiding nieuwe organisatie van regionale taken

De veiligheidsregio's hebben medio 2023 aangegeven de wens te hebben de uitvoerende taken voor de opvang van de Oekraïense ontheemden niet langer te vervullen. De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (SJenV) heeft dit bevestigd bij brieven van 2 mei en 4 september 2023. Daarin werd aangegeven dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de opvang van Oekraïners van de veiligheidsregio's overgaat naar de LRT (Landelijke Regietafel).

Met deze overdracht wordt vooruitgelopen op de nieuwe Tijdelijke Wet Oekraïne waarin het staatsnoodrecht wordt vervangen. De verantwoordelijkheid voor de opvang van Oekraïense ontheemden verschuift daarmee van de portefeuille burgemeester (OOV) naar het college van B&W van elke gemeente. De Tijdelijke Wet Oekraïne is op 28 februari behandeld in de Tweede Kamer, een 2^e termijn zal volgen. De verwachting is dat de wet in mei/juni in zal gaan.

De wet geeft aan dat in de LRT de bestuurlijke afstemming plaatsvindt over de omvang van de opvangopgave van ontheemden uit Oekraïne, de landelijke verdeling en de randvoorwaarden – gelijk aan het asiendossier. In de Provinciale Regietafel (PRT) wordt dit provinciaal verdeeld en belegd. Daaronder vallen de Regionale Regietafels (RRT), zo ook de Regionale Regietafel Haaglanden.

Bestuurlijk afsprakenkader

Ten behoeve van de overdracht van de bestuurlijke betrokkenheid werd vorig jaar door het ministerie van Justitie en Veiligheid een bestuurlijk afsprakenkader (hierna: BAK) opgesteld. Het BAK is recent door de SJenV, de VNG en veiligheidsregio's ondertekend. Het Veiligheidsberaad wil de bestuurlijke betrokkenheid pas loslaten als de Tijdelijke Wet Oekraïne actief is. Om deze reden werd het BAK nog aangepast en werd het later ondertekend.

In het BAK is opgenomen dat elke regio de regionale coördinatie op operationeel niveau en de bijbehorende informatievoorziening per 1 januari 2024 zal overdragen aan 'een gemeentelijk samenwerkingsverband'. In Haaglanden heeft de RRT Haaglanden de voorkeur – in lijn met het gezamenlijk regionaal ambtelijk advies - deze taak bij de gemeente Den Haag te beleggen. Hiermee wordt de huidige praktijk voortgezet, omdat de gemeenten in Haaglanden bij de komst van de Oekraïense ontheemden in Haaglanden ervoor gekozen hebben de coördinatie bij de grootste gemeente te beleggen en niet bij de veiligheidsregio.

Huidige organisatie regionale taken

De regionale taken voor de opvang van Oekraïense ontheemden zijn in de regio Haaglanden op dit moment als volgt georganiseerd:

- Operationeel/ uitvoerend: het Regionaal Centrum Vluchtelingen Spreiding (RCVS) plaatst in afstemming met de landelijke organisatie (Hub's/KCIO) de ontheemden

op locaties in de regio. Het RCVS registreert in nauwe samenwerking met de gemeenten de persoonsgegevens en het aantal plekken dat Haaglanden biedt. Het RCVS is op alle dagen tussen 8.00 en 17.00 uur bereikbaar. Het RCVS is gevestigd bij het Opgaveteam Nieuwkomers van de gemeente Den Haag.

- Ambtelijk/ beleidsmatig: eens per twee weken is er een regionaal afstemmingsoverleg voor de projectleiders Oekraïense ontheemden van de gemeenten in Haaglanden. Dit overleg wordt sinds 1 januari 2024 georganiseerd door het Opgaveteam Nieuwkomers van de gemeente Den Haag.
- Ambtelijk/ beleidsmatig: regionaal is er maandelijks ambtelijk overleg ter voorbereiding van de RRT Haaglanden. Hier worden de dossiers asiel, migratie, statushouders en Oekraïners behandeld. Dit overleg staat los van het regionaal afstemmingsoverleg Oekraïne, maar de ambitie is om dit op termijn samen te voegen.
- Bestuurlijk: bestuurlijke advisering aan de voorzitter van de Veiligheidsregio (of plaatsvervanger) wanneer deze naar het Veiligheidsberaad gaat, werd door de Directie Veiligheid van de gemeente Den Haag voorbereid namens de veiligheidsregio Haaglanden. Het Opgaveteam Nieuwkomers zal dit in de nieuwe situatie voor haar rekening nemen totdat de landelijke bestuurlijke afstemming is overgedragen aan de LRT/PRT/RRT.

Nieuwe organisatie regionale taken

Gegeven bovenstaande ontwikkelingen hebben de leden van de RRT Haaglanden er de voorkeur voor de nieuwe situatie als volgt te organiseren:

- De huidige constructie wordt behouden, waarin het RCVS en de ambtelijke coördinatie bij de gemeente Den Haag zijn belegd.
- Het bestaande platform RRT kan het gremium zijn voor bestuurlijke afstemming over de opvang van Oekraïners in onze regio. Bestuurlijke informatie die binnenkomt via het Veiligheidsberaad zal tot ingang van de tijdelijke Wet Oekraïne zowel met de RRT als met het AB Veiligheidsregio Haaglanden gedeeld worden.
- Het huidige ambtelijk overleg Oekraïne wordt voorlopig voortgezet naast het ambtelijk vooroverleg voor de RRT Haaglanden. Reden hiervoor is dat de projectleiders het praktische nut van het tweewekelijks ambtelijk overleg Oekraïne erg waarderen en willen behouden. Vanuit beide overleggen wordt de bestuurlijke agenda van de RRT gevoed.
- De gemeente Den Haag wordt de rechtspersoon aan wie het ministerie van JenV vanaf 1 januari 2024 de middelen voor het uitvoeren van de regionale taken Oekraïne verstrekt. Financiering van de taken is gegarandeerd tot maart 2025 als de richtlijn Tijdelijke Bescherming afloopt.
- Deze werkwijze wordt gehanteerd zolang de richtlijn Tijdelijk Bescherming Oekraïne loopt.

Besluitvormingsproces

In november 2023 is er een ambtelijke ronde gehouden langs de gemeenten van Haaglanden om de opties en voorkeuren van elke gemeente te bespreken. Het onderwerp is besproken in het regionaal projectleidersoverleg Oekraïne en het ambtelijk vooroverleg RRT. Dit heeft geleid tot een gezamenlijk gedragen ambtelijk advies. De leden van de RRT hebben dit advies gevolgd en in december voorkeur uitgesproken voor

bovenstaand voorstel. De Kring van GS-en is hierover geïnformeerd. Nu het BAK ondertekend is kon het verdere proces in gang worden gezet. Op 12 maart wordt het voorstel in het college B&W van Den Haag behandeld zodat zij kunnen instemmen met de constructie. Aan de leden van de Veiligheidsregio Haaglanden wordt gevraagd deze keuze te bestendigen.

Bijlage

Bestuurlijk Afspraken Kader Ontheemden uit Oekraïne 2024